

AFTALE OM HÅNDTERING AF SITUATIONEN FOR
TOLKE OG ANDRE LOKALT ANSATTE I AFGHANISTAN

København, den 22. maj 2013

1. Der er mellem regeringen (Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) og Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti indgået nærværende aftale, som skal sikre, at ingen tolke og andre lokalt ansatte, som har bistået den danske indsats i Afghanistan, bliver ladet i stikken i forbindelse med reduktionen af det internationale engagement i Afghanistan.

Aftalen indebærer, at Danmark indgår aftale med Storbritannien om en koordineret dansk-britisk håndtering af de tolke og andre lokalt ansatte i Afghanistan, som har været ansat af det britiske militær, og som har støttet de danske militære enheder i Afghanistan. Aftalen indebærer en dansk tilpasning af den britiske politik for håndteringen, således at den danske udlændingelovs regler om asyl – herunder især kravet om en konkret og individuel vurdering i den enkelte sag – kan overholdes.

2. Den britiske politik for håndtering af tolke og andre lokalt ansatte i Afghanistan indebærer kriterier for henholdsvis ansættelsestidspunkt og ansættelsesperiodens længde. Dette indebærer, at tolke og andre lokale, der har været ansat den 19. december 2012 eller derefter, og som har været ansat i mere end 12 måneder, tilbydes valget mellem følgende:

- 1) en *uddannelsespakke* af op til 5 års varighed eller
- 2) en *18-måneders lønpakke*.

Herudover indeholder den britiske politik

3) en særlig *tolkepakke*, hvor afghanske tolke ansat af de britiske styrker i frontlinjen pr. 19. december 2012 eller derefter, og som har været ansat i mere end 12 måneder, tilbydes bosættelse i Storbritannien.

Endelig indeholder den britiske politik

4) en *intimideringspolitik* med en række beskyttende tiltag i forhold til lokalt ansatte, der trues eller er i fare.

Skæringsdatoen 19. december 2012 markerer dagen, hvor premierminister Cameron annoncerede nedtrapningen af det britiske troppebidrag i Afghanistan. *Uddannelsespakken* og *lønpakken* er lokale løsninger i Afghanistan, hvor de ansatte tilbydes at indgå enten i et uddannelsesforløb med løn i op til 5 år eller få en lønkomensation i 18 måneder efter fratrædelse.

3. Partierne er enige om, at fokus i den danske implementering af den med Storbritannien tæt koordinerede løsning især er rettet mod *tolkepakken* (punkt 3) og *intimideringspolitikken* (punkt 4), da hovedparten af de lokale tilknyttet den danske indsats er tolke. Forsvaret har siden 2001 anvendt tolke i forbindelse med indsatsen i Afghanistan. Hovedparten af disse er anvendt efter 2007, hvor den danske militære indsats i Helmand blev forøget. I forsvarschefens redegørelse af 1. april 2013 vurderes det, at forsvaret siden 2008 har anvendt ca. 195 lokalt ansatte tolke i Helmand. Heraf har 158 været ansat af det britiske militær, og 37 ansat af et amerikansk firma. Den 1. april 2013 var der 34 lokalt ansatte tolke, som støttede de danske militære enheder i Afghanistan. Som frontlinje-tolke vil disse eventuelt kunne blive omfattet af *tolkepakken*.

For så vidt angår *tolkepakken* vurderes tallet 34 – med afsæt i skæringsdatoen 19. december 2012 – at være retningsgivende. Herfra skal trækkes personer med mindre end 12 måneders ansættelse. Ud over

skæringsdatoen og minimum et års samlet ansættelse vil der skulle tages stilling til, om den enkelte har haft størst tilknytning til britiske eller danske styrker. Tolke, der især har støttet danske styrker, og som kan tilbydes indrejse og ophold inden for rammerne af dansk lovgivning, skal kunne vælge at rejse til Storbritannien eller Danmark.

Intimideringspolitikken for håndtering af lokalansatte indeholder en række tiltag for at håndtere tilfælde af intimidering, herunder lokale/regionale løsninger såsom arbejde i anden provins, flytning af personens nære familie eller flytning af hele familien samt i sidste instans visum til Danmark med henblik på at få adgang til at anmode om asyl i Danmark. Intimideringspolitikken vil fungere som et sikkerhedsnet for tolke og andre lokalansatte, som har bistået den danske indsats i Afghanistan. Denne ordning kan også omfatte de tolke, der har været ansat af det amerikanske firma Mission Essential Personnel. Danske embedsmænd skal indgå i vurderingen af, hvem der kan omfattes af ordningen.

Antallet af dansk tilknyttede tolke og lokalt ansatte, der potentielt skal gennem en screeningsproces i forhold til udstedelse af visum til Danmark, vil således i udgangspunktet omfatte de af de 34 lokalt ansatte dansk tilknyttede tolke, der falder inden for tolkepakken, samt de lokalt ansatte, der falder ind under intimideringspolitikken. Dertil kommer nærmeste familiemedlemmer.

4. Partierne er enige om, at det vil være op til udlændingemyndighederne at behandle sagerne vedrørende visum til indrejse og efterfølgende anmodninger om asyl i overensstemmelse med gældende lov. De pågældende vil som udgangspunkt tidligst kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse efter 5 år og under forudsætning af, at de almindelige betingelser herfor i øvrigt er opfyldt, herunder at den pågældende blandt andet har bestået Prøve i Dansk 1 og ikke har begået alvorlig kriminalitet. Endvidere kan opholdstilladelse inddrages i overensstemmelse med udlændingelovens regler, såfremt forholdene i hjemlandet ændres afgørende.

5. Endvidere kan de tre af Danmark lokalt ansatte ved Helmand Provincial Reconstruction Team tilbydes samme forhold som tolkene, mens lokalt ansatte ved ambassaden i Kabul (48 pr. 1. januar 2013) kan omfattes af lokale programmer (*uddannelsespakke* eller *lønpakke*), hvis det bliver aktuelt. Hovedparten vil således fortsætte i deres job en årrække frem. Fra dansk side kan endvidere iværksættes beskyttende tiltag inden for rammerne af *intimideringspolitikken* for ansatte ved ambassaden.

Det skal bemærkes, at denne model ikke omfatter afghanske medarbejdere, som har arbejdet for danske virksomheder og private organisationer, der vælger at være til stede i Afghanistan.

En dansk implementering af den britisk-danske løsning vil i praksis svare til den danske Irak-aftale af 27. juni 2007 (Aftalen om håndtering af situationen irakiske tolke mv.). Det bemærkes, at i Irak var 137 tolke og andre ansatte omfattet af ordningen. Heraf søgte og fik 118 ansatte – samt 274 familiemedlemmer, dvs. i alt 392 personer – asyl i Danmark. Siden har godt halvdelen (202 personer) valgt at flytte tilbage til Irak, idet 4 tolke og deres familiemedlemmer har benyttet sig af fortrydelsesretten og er indrejst i Danmark igen.

6. Partierne bag aftalen er enige om, at forsvaret fremadrettet – i forbindelse med internationale missioner – ikke skal anvende tolke med nær tilknytning til det område, hvor danske styrker måtte operere.

7. Partierne bag aftalen vil modtage en halvårlig status på implementering af aftalen.

8. Nærværende aftale gælder frem til udgangen af 2015. Partierne er enige om, at behovet for en forlængelse af nærværende aftale efter 2015 skal vurderes inden udgangen af 2015.